

Dz. U. z 2006 r. Nr 48, poz. 348

Dz. U. z 1976 r. Nr 8, poz. 37

KONWENCJA

o zwalczaniu bezprawnych czynów skierowanych przeciwko bezpieczeństwu lotnictwa cywilnego, sporządzona w Montrealu dnia 23 września 1971 r.

**W imieniu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej
RADA PAŃSTWA POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ
podaje do powszechnej wiadomości:**

W dniu 23 września 1971 roku została sporządzona w Montrealu Konwencja o zwalczaniu bezprawnych czynów skierowanych przeciwko bezpieczeństwu lotnictwa cywilnego.

Po zaznajomieniu się z powyższą Konwencją Rada Państwa uznała ją i uznaje za słuszną z zastrzeżeniem, że Polska Rzeczpospolita Ludowa nie uważa się za związaną postanowieniami artykułu 14 ustęp 1 tej Konwencji; oświadcza, że wymieniona Konwencja jest przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona, oraz przyrzeka, że będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został Akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Dano w Warszawie, dnia 14 listopada 1974 roku.

KONWENCJA

Konwencja, zwalczanie bezprawnych czynów skierowanych przeciwko bezpieczeństwu lotnictwa cywilnego

Państwa będące Stronami niniejszej Konwencji,

zważywszy, że bezprawne czyny skierowane przeciwko bezpieczeństwu lotnictwa cywilnego narażają na niebezpieczeństwo osoby i mienie, poważnie zagrażają eksploatacji linii lotniczych i podrywają zaufanie narodów świata do bezpieczeństwa lotnictwa cywilnego,

zważywszy, że czyny takie budzą poważne zaniepokojenie,

zważywszy, że aby zapobiec takim czynom, istnieje pilna potrzeba podjęcia właściwych środków zmierzających do ukarania ich sprawców,

uzgodniły, co następuje:

Artykuł 1.

1. Popelnia przestępstwo każda osoba, która bezprawnie i umyślnie:

- a) dokonuje aktu przemocy wobec osoby znajdującej się na pokładzie statku powietrznego będącego w locie, jeżeli czyn ten może zagrażać bezpieczeństwu tego statku powietrznego; lub
- b) niszczy statek powietrzny będący w służbie lub powoduje jego uszkodzenie, które czyni go niezdolnym do lotu lub które może stworzyć zagrożenie jego bezpieczeństwa w locie; lub
- c) umieszcza lub powoduje umieszczenie w jakikolwiek sposób na statku powietrznym będącym w służbie urzędów lub substancji, które mogą ten statek zniszczyć albo spowodować jego uszkodzenie czyniące go niezdolnym do lotu lub mogące stworzyć zagrożenie jego bezpieczeństwa w locie; albo
- d) niszczy lub uszkadza lotnicze urządzenia nawigacyjne lub zakłóca ich działanie, jeżeli czyn taki może zagrazić bezpieczeństwu statku powietrznego w locie; lub
- e) przekazuje informacje, o których wie, że są fałszywe, stwarzając w ten sposób zagrożenie bezpieczeństwa statku powietrznego w locie.

1bis. Popelnia przestępstwo każda osoba, która bezprawnie i umyślnie używając jakiegokolwiek urządzenia, substancji lub broni:

- (a) dokonuje aktu przemocy skierowanego przeciwko osobie w porcie lotniczym obsługującym międzynarodowe lotnictwo cywilne, który to akt powoduje lub może spowodować poważne uszkodzenia ciała lub śmierć tej osoby; albo
- (b) niszczy lub poważnie uszkadza urządzenia w porcie lotniczym obsługującym międzynarodowe lotnictwo cywilne lub statki powietrzne niebędące w użyciu a znajdujące się w tym porcie, albo powoduje przerwę w działalności tego portu lotniczego, jeśli taki czyn zagraża lub może zagrazić bezpieczeństwu w tym porcie lotniczym.

2. Popelnia także przestępstwo każda osoba, która:

- a) usiłuje popełnić którekolwiek z przestępstw wymienionych w ustępie 1 lub ustęp 1 bis niniejszego artykułu lub
- b) współdziała z osobą, która popełnia lub usiłuje popełnić takie przestępstwo.

Artykuł 2.

W rozumieniu niniejszej Konwencji:

- a) statek powietrzny jest w locie od chwili, gdy załadowanie zostało zakończone i wszystkie drzwi zewnętrzne zostały zamknięte, aż do chwili, gdy jedno z tych drzwi zostało otwarte w celu wyładowania; w przypadku przymusowego lądowania przyjmuje się, że lot trwa nadal aż do chwili przejęcia przez właściwe władze odpowiedzialności za statek powietrzny oraz osoby i mienie znajdujące się na pokładzie;
- b) statek powietrzny jest w służbie od chwili, w której personel naziemny lub załoga rozpoczyna przygotowywanie go do określonego lotu aż do upływu dwudziestu czterech godzin po każdym lądowaniu; okres służby rozciąga się w każdym przypadku na cały okres, w ciągu którego statek powietrzny jest w locie w rozumieniu punktu a) niniejszego artykułu.

Artykuł 3.

Każde Umawiające się Państwo zobowiązuje się do poddania surowym karom przestępstw wymienionych w artykule 1.

Artykuł 4.

1. Niniejszej Konwencji nie stosuje się do statków powietrznych używanych w służbie wojskowej, celnej lub policyjnej.

2. W przypadkach przewidzianych w artykule 1 ustęp 1 punkty a), b), c) i e) niniejszą Konwencję stosuje się, niezależnie od tego, czy statek powietrzny wykonuje lot międzynarodowy, czy też krajowy, tylko wtedy, gdy:

- a) miejsce startu lub lądowania statku powietrznego, rzeczywiste lub zamierzone, jest położone poza terytorium Państwa rejestracji tego statku powietrznego; albo
- b) przestępstwo zostało popełnione na terytorium Państwa innego niż Państwo rejestracji statku powietrznego.

3. Niezależnie od postanowień ustępu 2 niniejszego artykułu, w przypadkach przewidzianych w artykule 1 ustęp 1 punkty a), b), c) i e) niniejszą Konwencję stosuje się także, jeżeli sprawca lub domniemany sprawca przestępstwa znajdzie się na terytorium Państwa innego niż Państwo rejestracji statku powietrznego.

4. W odniesieniu do Państw wymienionych w artykule 9 i w przypadkach wymienionych w artykule 1 ustęp 1 punkty a), b), c) i e) niniejszej Konwencji nie stosuje się, jeżeli miejsca określone w punkcie a) ustęp 2 niniejszego artykułu są położone na terytorium tego samego Państwa, które jest jednym z Państw określonych w artykule 9, chyba że przestępstwo zostało popełnione albo sprawca lub domniemany sprawca przestępstwa znajdzie się na terytorium Państwa innego niż to Państwo.

5. W przypadkach przewidzianych w artykule 1 ustęp 1 punkt d) niniejszą Konwencję stosuje się tylko wtedy, gdy lotnicze urządzenia nawigacyjne są używane w międzynarodowej żegludze powietrznej.

6. Postanowienia ustępów 2, 3, 4 i 5 niniejszego artykułu stosuje się także w przypadkach przewidzianych w artykule 1 ustęp 2.

Artykuł 5.

1. Każde Umawiające się Państwo podejmie takie środki, jakie będą konieczne do ustanowienia jego jurysdykcji w następujących przypadkach:

- a) gdy przestępstwo zostało popełnione na terytorium tego Państwa;
- b) gdy przestępstwo zostało popełnione przeciwko statkowi powietrznemu zarejestrowanemu w tym Państwie lub na pokładzie takiego statku powietrznego;
- c) gdy statek powietrzny, na pokładzie którego przestępstwo zostało popełnione, ląduje na jego terytorium z domniemanym sprawcą przestępstwa znajdującym się jeszcze na pokładzie;
- d) gdy przestępstwo zostało popełnione przeciwko statkowi powietrznemu lub na pokładzie statku powietrznego wydzierżawionego bez załogi osobie, której główna siedziba przedsiębiorstwa, a w przypadku braku takiej siedziby - miejsce jej stałego pobytu znajduje się w tym Państwie.

2. Każde Umawiające się Państwo podejmie również takie środki, jakie będą konieczne do ustanowienia jego jurysdykcji w sprawach o przestępstwa wymienione w artykule 1 ustęp 1 punkty a), b) i c), a także w artykule 1 ustęp 2, o ile ustęp ten dotyczy tych przestępstw, w przypadku gdy domniemany sprawca przestępstwa znajduje się na jego terytorium, a Państwo to nie wydaje go zgodnie z postanowieniami artykułu 8 żadnemu z Państw wymienionych w ustępie 1 niniejszego artykułu.

2bis. Każde Umawiające się Państwo podejmie takie środki, jakie będą konieczne do ustanowienia jego jurysdykcji w sprawach o przestępstwa wymienione w artykule 1 ustęp 1 bis i

w artykule 1 ustęp 2, o ile ustęp ten odnosi się do tych przestępstw, w przypadku gdy domniemany sprawca przestępstwa znajduje się na terytorium tego Państwa, a Państwo nie dokonuje jego ekstradycji zgodnie z artykułem 8 do Państwa wymienionego w ustępie 1(a) niniejszego artykułu

3. Niniejsza Konwencja nie wyłącza jurysdykcji karnej wykonywanej zgodnie z przepisami prawa wewnętrznego.

Artykuł 6.

1. Jeżeli Umawiające się Państwo, na terytorium którego znajduje się sprawca lub domniemany sprawca przestępstwa, uzna, że okoliczności to usprawiedliwiają, zatrzyma taką osobę lub podejmie inne środki zapewniające jej obecność. Zatrzymanie lub zastosowanie innych środków powinno być zgodne z prawem danego Państwa i może trwać jedynie przez okres konieczny do przeprowadzenia postępowania karnego lub dokonania ekstradycji.

2. Państwo to przystąpi niezwłocznie do przeprowadzenia dochodzenia wstępnego mającego na celu ustalenie faktów.

3. Każdej osobie zatrzymanej w myśl postanowień ustępu 1 niniejszego artykułu przysługuje prawo natychmiastowego porozumienia się z najbliższym właściwym przedstawicielem Państwa, którego jest ona obywatelem; w tym celu należy udzielić jej wszelkich ułatwień.

4. Gdy Państwo zatrzymało osobę zgodnie z postanowieniami niniejszego artykułu, niezwłocznie zawiadamia o tym zatrzymaniu, jak i o okolicznościach, które je usprawiedliwiają, Państwa określone w artykule 5 ustęp 1, Państwo, którego obywatelem jest zatrzymana osoba, a także jeżeli uzna to za wskazane - wszystkie inne zainteresowane Państwa. Państwo, które prowadzi wstępne dochodzenie określone w ustępie 2 niniejszego artykułu, zawiadamia natychmiast wyżej wymienione Państwa o jego wynikach i oświadcza, czy zamierza wykonywać swą jurysdykcję.

Artykuł 7.

Jeżeli Umawiające się Państwo, na terytorium którego znajduje się domniemany sprawca przestępstwa, nie- wydaje go, jest ono zobowiązane bez żadnego wyjątku oraz bez względu na to, czy przestępstwo zostało popełnione na jego terytorium, przedłożyć sprawę właściwym władzom w celu przeprowadzenia postępowania karnego. Władze te będą podejmowały swe decyzje w taki sam sposób, jak w przypadku jakiegokolwiek przestępstwa pospolitego o poważnym charakterze, zgodnie z prawem wewnętrznym tego Państwa.

Artykuł 8.

1. Za przestępstwa uzasadniające ekstradycję uznaje się przestępstwa włączone do wszystkich umów ekstradycyjnych zawartych między Umawiającymi się Państwami. Umawiające się Państwa zobowiązują się włączyć przestępstwa jako przestępstwa uzasadniające ekstradycję do wszystkich umów ekstradycyjnych, jakie będą zawarte między nimi.

2. Jeżeli Umawiające się Państwo, które uzależnia ekstradycję od istniejącej umowy, otrzyma wniosek o ekstradycję od innego Umawiającego się Państwa, z którym nie ma umowy ekstradycyjnej, może na mocy własnej decyzji uznać niniejszą Konwencję za podstawę prawną ekstradycji w związku z przestępstwami. Ekstradycja podlega innym warunkom przewidzianym przez prawo Państwa wezwanego.

3. Umawiające się Państwa, które nie uzależniają ekstradycji od istnienia umowy, uznają między sobą przestępstwa za przestępstwa uzasadniające ekstradycję na warunkach przewidzianych przez prawo Państwa wezwanego.

4. W celach ekstradycji między Umawiającymi się Państwami każde z przestępstw uważa się za dokonane zarówno w miejscu jego popełnienia, jak i na terytorium Państw zobowiązanych do ustanowienia swej jurysdykcji zgodnie z artykułem 5 ustęp 1 punkty b), c) i d).

Artykuł 9.

Umawiające się Państwa, które tworzą dla przewozu lotniczego organizację wspólną eksploatacji lub międzynarodowe agencje eksploatacyjne, eksploatujące statki powietrzne podlegające wspólnej lub międzynarodowej rejestracji, wyznaczają dla każdego statku powietrznego we właściwym trybie to Państwo spośród nich, które będzie wykonywało jurysdykcję i w celach niniejszej Konwencji będzie posiadało uprawnienia Państwa rejestracji, oraz zawiadomią o tym Organizację Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego, która prześle te zawiadomienia wszystkim „Państwom będącym Stronami niniejszej Konwencji.

Artykuł 10.

1. Umawiające się Państwa będą dążyć zgodnie z prawem międzynarodowym i wewnętrznym do podjęcia wszelkich możliwych środków w celu zapobieżenia przestępstwom wymienionym w artykule 1.

2. Kiedy w wyniku popełnienia jednego z przestępstw wymienionych w artykule 1 lot zostanie odroczone lub przerwany, każde Umawiające się Państwo, na terytorium którego znajduje się statek powietrzny, pasażerowie lub załoga, ułatwi, tak szybko jak tylko to będzie możliwe, pasażerom i załodze kontynuowanie podróży oraz niezwłocznie zwróci osobom uprawnionym statek powietrzny i jego ładunek.

Artykuł 11.

1. Umawiające się Państwa będą udzielać sobie nawzajem jak najdalej idącej pomocy prawnej w postępowaniu karnym prowadzonym w związku z przestępstwami. We wszystkich przypadkach stosuje się prawo Państwa wezwanego.

2. Postanowienia ustępu 1 niniejszego artykułu nie naruszają zobowiązań wynikających z postanowień innych dwustronnych lub wielostronnych umów, które regulują lub będą regulowały w całości lub w części wzajemną pomoc prawną w sprawach karnych.

Artykuł 12.

Każde Umawiające się Państwo, mające powody przypuszczać, że będzie popełnione jedno z przestępstw wymienionych w artykule 1, udzieli zgodnie ze swoim prawem wewnętrznym wszelkich istotnych informacji będących w jego posiadaniu Państwom, które według jego przekonania są Państwami wymienionymi w artykule 5 ustęp 1.

Artykuł 13.

Każde Umawiające się Państwo przekaże Organizacji Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego zgodnie z jego prawem wewnętrznym, tak szybko jak tylko to będzie możliwe, wszelkie istotne informacje będące w jego posiadaniu dotyczące:

a) okoliczności przestępstwa,

- b) środków podjętych w myśl postanowień artykułu 10 ustęp 2,
- c) środków zastosowanych względem sprawcy lub domniemanego sprawcy przestępstwa oraz w szczególności - wyników postępowania ekstradycyjnego lub każdego innego postępowania prawnego.

Artykuł 14.

1. Jakikolwiek spór między Umawiającymi się Państwami, dotyczący interpretacji lub stosowania niniejszej Konwencji, który nie może być rozstrzygnięty w drodze negocjacji, będzie na prośbę jednego z nich poddany arbitrażowi. Jeżeli w ciągu sześciu miesięcy od daty zażądania arbitrażu Strony nie dojdą do porozumienia w sprawie organizacji arbitrażu, każda ze Stron może skierować spór do Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości, zgodnie ze Statutem Trybunału.

2. Każde Państwo będzie mogło przy podpisywaniu lub ratyfikacji niniejszej Konwencji albo przystąpieniu do niej oświadczyć, że nie uważa się za związane postanowieniami poprzedniego ustępu. Inne Umawiające się Państwa nie będą związane wspomnianymi postanowieniami w stosunku do każdego Umawiającego się Państwa, które złożyło takie zastrzeżenie.

3. Każde Umawiające się Państwo, które złożyło zastrzeżenie zgodnie z postanowieniami poprzedniego ustępu, będzie mogło w każdym czasie wycofać to zastrzeżenie w drodze notyfikacji skierowanej do Rządów-depozytariuszy.

Artykuł 15.

1. Niniejsza Konwencja będzie otwarta do podpisu w Montrealu dnia 23 września 1971 roku dla Państw uczestniczących w Międzynarodowej Konferencji Prawa Lotniczego zwołanej do Montrealu w dniach od 8 do 23 września 1971 roku (zwanej dalej Konferencją Montrealską). Po dniu 10 października 1971 roku Konwencja będzie otwarta do podpisu w Moskwie, Londynie i Waszyngtonie dla wszystkich Państw. Każde Państwo, które nie podpisało Konwencji przed jej wejściem w życie zgodnie z postanowieniami ustępu 3 niniejszego artykułu, może przystąpić do niej w każdym czasie.

2. Niniejsza Konwencja podlega ratyfikacji przez Państwa sygnatariuszy. Dokumenty ratyfikacyjne i dokumenty przystąpienia zostaną złożone Rządowi Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich, Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Północnej Irlandii oraz Stanów Zjednoczonych Ameryki, które niniejszym wyznacza się jako Rządy-depozytariuszy.

3. Niniejsza Konwencja wejdzie w życie po upływie trzydziestu dni od daty złożenia dokumentów ratyfikacyjnych przez dziesięć Państw sygnatariuszy niniejszej Konwencji, które uczestniczyły w Konferencji Montrealskiej.

4. W stosunku do innych Państw niniejsza Konwencja wejdzie w życie w dniu jej wejścia w życie zgodnie z postanowieniami ustępu 3 niniejszego artykułu lub po upływie trzydziestu dni od daty złożenia ich dokumentów ratyfikacyjnych lub dokumentów przystąpienia, w zależności od tego, która z tych dat będzie późniejsza.

5. Rządy-depozytariusze niezwłocznie będą informowały wszystkie Państwa, które podpisały niniejszą Konwencję lub do niej przystąpiły, o dacie każdego podpisania, złożenia każdego dokumentu ratyfikacyjnego lub dokumentu przystąpienia, dacie wejścia w życie niniejszej Konwencji oraz o wszelkich innych zawiadomieniach.

6. Z chwilą wejścia w życie niniejszej Konwencji zostanie ona zarejestrowana przez Rządy-depozytariusze stosownie do postanowień artykułu 102 Karty Narodów Zjednoczonych oraz artykułu 83 Konwencji o międzynarodowym lotnictwie cywilnym (Chicago, 1944 rok).

Artykuł 16.

1. Każde Umawiające się Państwo może wypowiedzieć niniejszą Konwencję w drodze pisemnej notyfikacji skierowanej do Rządów-depozytariuszy.

2. Wypowiedzenie nabierze mocy po upływie sześciu miesięcy od daty otrzymania notyfikacji przez Rządy-depozytariuszy.

NA DOWÓD CZEGO niżej podpisani pełnomocnicy należycie w tym celu upoważnieni przez swe Rządy, podpisali niniejszą Konwencję.

SPORZĄDZONO w Montrealu dnia dwudziestego trzeciego września tysiąc dziewięćset siedemdziesiątego pierwszego roku w trzech oryginalnych egzemplarzach, z których każdy zawiera cztery autentyczne teksty zredagowane w językach angielskim, francuskim, hiszpańskim i rosyjskim.